

ETH DIARI

Numerò 112
Diuendres 21 de mai 1999

HUELHETON DIARI D'ARAN

Prètz: 50 pessetes

ER EFÈCTE 'DAVID CONTRA GOLIAT' EN NAUT ARAN

Es partits e coalicions seguissen presentant as mieis de comunicacion es sues candidatures entàs pròplèus eleccions, e ac hèn en diuersi actes sociaus que, fonamentament, acaben siguent ua trobada de toti es sòns pròpris candidats, es quaus -lèu en toti es cassi- encara jamès non s'auien amassat prèviament e inclús non se coneishien. Nosati, en tot presentar as nòsti legedors eth conjunt des listes electoraus, aué qu'ac hèm deth Naut Aran.

Ei en Naut Aran a on s'a produsit eth fenomèn politic e electorau mès interessant de tot çò que politicament, sociaument e culturaument acabarà siguent es eleccions d'aguest junh. Perque peth Naut Aran non sonque i a ua batèsta electorau entà escuelher un politic o un aute senon, qu'ath delà, i a ua rivalitat profunda entre dus modèus de societat. D'un costat, eth modèu dera societat deth *diner*, dera especulacion e dera frivolitat, e der aute

eth modèu des valors civics e culturaus, e eth de dar era paraula as pòbles.

Ath 'Territòri León', com lo criden es sòns adversaris, li a gessut dus problèms que calerà veir s'an ua cristalizacion electorau. Non i a dobtè que Víctor León a ua endrma potècia, tanta que pòt acabar 'crebant d'exit' perque multi sectors en Aran -inclús es mès utòpics-, ath delà de voler viuer ben, economicament parlant, exprèssen un desir e besonh de mès qualitat de vida emparada enes valors culturaus e civics.

Era economia de *'taurons'*, totaument legau mès hèta justament aqui a on acabe era legalitat, ei dangierosa e viciada moraument.

As convergents de León, d'un costat les a apareishut es candidats 'socialistes' -qu'ath delà son independents- e que representen un relèu der aparelh dur, e a viatges intransigent d'Unitat d'Aran ena zòna. Der aute, a apareishut eth moviment segregacionista d'Ar-

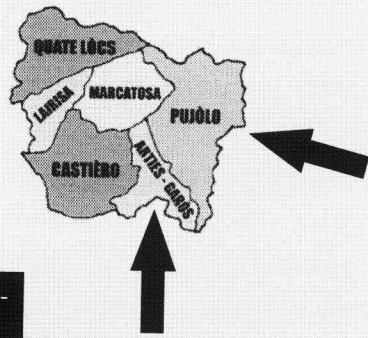
tes e Garòs que s'a articulad politicament en tot formar eth Partit Renovador Arties-Garòs. Ua formacion politica que maugrat que sigue desdiboishada politicament, perque s'amasen fòrça ideologies, les junh era idea de pòble e, explicitant'ac o non, pòrten tara practica un des principis europèus que mès senteram a dèder ena campanha des europèes, açò ei, eth principi de subsidiarietat, qu'ei eth que represente plaçar eth poder çò de mès a pròp deth ciutadan.

En Naut Aran ven d'aparèisher ua naua cultura politica que pòt desplaçar es pesi pesanti des immobiliàries e eth *diner* der airau. Era situacion, totun, ei com eth nomentat fenomèn 'David e Goliat', qu'aqueth qui domine era *Biblia* entenerà rapidament era comparason, perque a despriet que León comence a auer quauque problèma tamb era estacion de Baqueira, er actuau alcalde e promotor immobiliari Víctor León tornarà a guanhar

comòdament; çò qu'ara calerà veir ei s'apareish un vòt correctiu d'aguesti que nomenatam 'entà oxigenar era politica' e li hè pèrder era absoluta majoria. Inclús se pòt dar un vòt tactic, que gesque de gent a pròp deth poder, mès que votarà es 'auti' entà trèir un shinhau de poder ath 'rei'. Non vòlen que pèrde, mès vòlen que non mane tant.

Deth punt d'enguarda nacionau aranés, en un país d'enòrme desequilibri territorial e economic, çò que passe en Naut Aran qu'ei plan important. Toti saben qu'era estacion d'esqui ei essenciau tath torisme deth país; çò qu'ara calerà veir ei coma se hè compatible aguest valor economic tamb uns nauis valors civics e culturaus. Diden que s'a hèt ua apòsta de futur.

De moment, repassam es listes:

MUNICIPI NAUT ARAN

Convergència Democràtica Aranès-Partit Nacionalista Aranès 1-Victor León Plana 2-Casimir Viló Arnalot 3-Juan Antonio Nart Bartau 5-Jose Canut Herraiz 6-Casimiro Jaquet Garcia 7-Jose Antonio España Ubeira 8-Jose Maria Moga Cortinat 9-Andres Fanlo Cuajola	Partit Socialista de Catalunya-Progrés Municipal de Catalunya-Unitat d'Aran-Gent d'Aran 1-Manuel Rocher Gonzalez 2-Julia Cina Matilla 3-Elisa Ros Barbosa 4-Miquel Martínez Martínez 5-Ana Maria Fuentes Casseny 6-Antonio Pujol Tera 7-Maria Pilar Sirat Llonch 8-Jose Tarrau Caseny 9-Jose Moga España	Union Popular Aranès 1-Bartolome Pujol Moga 2-Antonio Ibañez Fernandez 3-Juan Ignacio Martinez Sanchez 4-Jose Antonio Caseny Aixala 5-Luis Cortes Vidal 6-Agustin Moga Cadena 7-Rafael Cuñat Añas 8-Juan Moga Paba 9-Juan Manuel Paba España	Partit Renovador Arties Garòs 1-Francisco Jaquet Jaquet 2-Jose Pailos Trillo 3-Jose Jorge Caseny Durro 4-Josep Torres Estranques 5-Juan Carlos Caseny Moga 6-Jose Prades Salvador 7-Andres Tarrau Sacau 8-Francisco Perailes Sillero 9-Miguel Barra Daunes
--	--	--	--

Convergència Democràtica Aranès-Partit Nacionalista Aranès

1 Victor León Plana
2 Jaime Amiel Baró

Suplent 1 Casimir Viló Arnalot
Suplent 2 Cristobal España Bozzani
Suplent 3 Oscar Farrès Quesada

Partit Socialista de Catalunya-Progrés Municipal de Catalunya-Unitat d'Aran-Gent d'Aran

1. M. Angels Borrás Hurtado (indep.)
2 Josefa Clement Guitart

Suplent 1 Julia Ciria Matilla (indep.)
Suplent 2 Antonio Pujol Tera
Suplent 3 Ana M. Fuentes Caseny

	TREDÒS	BAGERGUE	UNHA	GESSA	ARTIES/GARÒS
P E D A N I A S	Convergència Democràtica Aranès-Partit Nacionalista Aranès Andres España Viló	Partit Socialista de Catalunya-Progrés Municipal de Catalunya-Unitat d'Aran-Gent d'Aran Josefa Paba Sole	Independents de UNHA Francisco Bruna Capel	Convergència Democràtica Aranès-Partit Nacionalista Aranès Marcos Amiel Moga	Convergència Democràtica Aranès-Partit Nacionalista Aranès Jesus Rodriguez Martinez
		Convergència Democràtica Aranès-Partit Nacionalista Aranès Oscar Farrès Quesada	Agropacion Independents UNHA Miguel Angel Adema		Partit Renovador Arties Garòs Rafael Hinojosa Molina

ETH CONSELHÈR SUBIRÀ VISITE AUÉ ERA VAL

Ei un des conselhèrs mès avalorats dera administracion catalana

narà quauqui convènis de traspassi.

Era visita qu'ei pera tarde e començarà tàs cinc. Prumèrament anarà tara Casa deth Senhor d'Arròs, sedença de sessions deth Conselh Generau, entà signar eth convèni, saludar es nòstes autoritats e visitar es installacions.

Dempús, en otèl Tuca, presidirà ua amassada tamb eth nòste sector otelèr. En aguest acte se presentarà es *pòsters* e era *Guida de Senders e Pistes*, editats per Torisme Val d'Aran e Torisme de Catalunya.

ES CANDIDATS ATH CONSELH GENERAU

Union Popular Aranès

1 Bartolomé Pujol Moga(UDA)
2 Antonio Ibañez Fernandez (UDA)

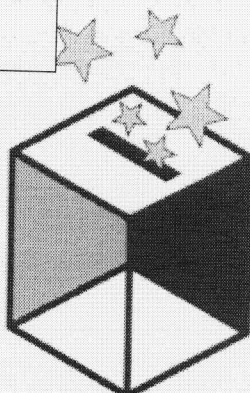
Suplent 1 Luis Cortés Vidal (PP)
Suplent 2 Juan Manuel Paba España (UDA)
Suplent 3 José Antonio Caseny Aixala (UDA)

Convergència Democràtica Aranès-Partit Nacionalista Aranès

1 Jesus Rodriguez Martinez
2 Francisco Montilla Tenllado
Suplent 1 Francisco Barra Moga
Suplent 2 Amaya Echazarra Aranburu
Suplent 3 Alicia Millo Portalá

Partit Renovador Arties Garòs

1 Miguel Barra
2 Andres Tarrau Sacau
Suplent 1 Juan Carlos Caseny Moga

Hè plan fòrça ans que m'agrade eth *blues*, aguesta musica nera, sensuau, pausada e ritmica que te transpòrte as camps de coton en Louisiana a on es neri cantauen en tot trabalhauen de solei a solei. Diden es que i enten en qu'eth *blues* ei trist e jo digui qu'ei normau ja qu'era creacion artistica fòrça viatges ges des estats d'anims conflictius e de contradiccions intèrnes e intimes. Non ei possible imaginar a bèth un escriuent ua estròfa de *blues* en un meravilhós burèu en tot redactar era letra a un secretari e entorat de luxe; coma maxim pòt escriuer ua carta comerciala dolenta mès en cap cas li serà de bon hèr crear.

Tot aquest argument tan polit e reflexionat desapareish quan se parle de literatura, basicaments des autors americans fabricants de *bestsellers*. Fantastic, eth Sr. Grisham ja recebec un sarpat de milions de dolars pes sòns pròplèus libres que seguraments seràn un exit de vendas *record* ena istòria.

Ei eth sistèma nòrd-american, damb dolars se pòt hèr çò que convengue, enquia crear literatura de qualitat, per que non cau desbrembar qu'aquest senhor escrivan ven fòrça libres en tot eth mon e non solament per ua magnifica campanha de marketing senon perque era sua li-

teratura agrade, ja que non ei possible que toti es que liegem es sòns libres sigam somèrs. I a d'auer bèra causa mès.

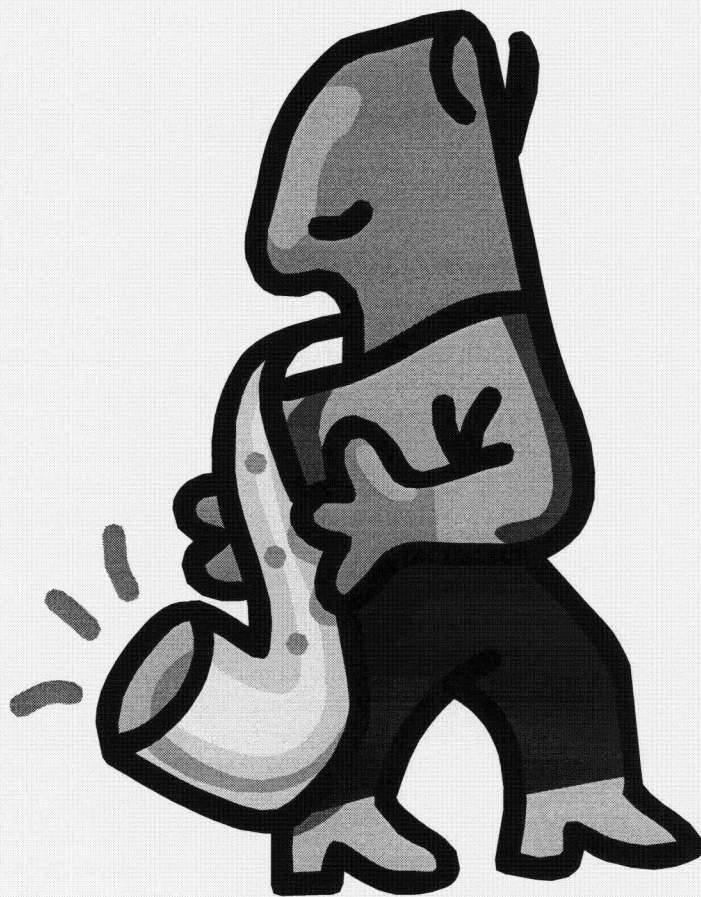
Fòrça viatges auem criticat aquest sistèma capitalista sauvatge, especiaument per çò que

tanh as artistes, mès que non foncione igual eth pintre ath quau se li demane un murau? O er escultor qu'a de hèr ua òbra entà un determinat plaçament (Sagrada Família coma exemple)? O eth director de cine que hè ua pellicula sus un determinat tèma e non la comence enquia qu'a era financiacion be-

sonhosa? E non parlèsqem dera programacion *gira-presentacion-disc-gira-presentacion-disc-gira* des moderns conjunts de ròck qu'ath darrèr dera sua imatge joena e despreocupada se i amague un

carn, e beuie aigua; eth gintonic le treiguie en escenari entà ambientar, maugrat qu'en realitat ère aigua damb gas, ja que senon se cuedaue er estat fisic non podie acabar era tempsada de *bòlos*.

Per tant mos cau desmitificar es estereotips, ja que ne es joleni rockèrs son tant moderns ne es escrivans tan blosi e artistes. Toti trabalhen entà bèra causa (es sòns son es sòns) siguen deth ram que siguen (damb bèri ofis-vocacionaus non me i meti perque poderien portar fòrça polemica). O sigue, qu'atac coma didie Folch i Torres (o un aute) que "pagant sant Pèrre cante" e açò ei plan vertat, se as de besonh un bon artista prepara un bon portamonedes, ja qu'an eth madeish dret que quassevolh aute profesionau en auer uns ingressi coma cau. E aqueth que pense çò de contrari li recomani que se'n vage a viuer naut d'ua montanha damb ua craba e cauhatge de butan e que se metigue a escriuer un *blues*; probablament crearà un '*blues* heired', e açò non pòt èster.

Miquel Campà

AGUEST EI UN ESPACI A ON I PÒT AUER ETH SÒN ANONCI. TRUCATZ-MOS E MOS L'ENCOMANATZ, NOSATI LI HARAM ERA COMPOSICION GRAFICA, ERA TRADUCCION E TOT AQUERÒ QUE CALGUE, PETH MADEISH PRÈTZ. CADA MODUL (6,8 cm x 5 cm) A UN PRÈTZ DE 3.000 PESSETES MÈS IVA. TELEFON 973 64 17 72

Edite ETH DIARI
Familia Colomines
Centre d'estudis VIVÈNCIA ARANESA:
Aula Europa des Pirinèus (Val d'Aran)
Carrèr Doctor Manèl Vidal
locau num 5
(Darrèr edifici/ Ath cant der Espitau)
25530 Vielha-Val d'Aran
Telefon: 973641772
Fax: 973640871
E-mail vivenciaaranesa@ctv.es

Editor e director: Joan-Ramon Colomines-Companys.
e-mail: jrcc@apdo.com

Informatica e dossen: Marc Colomines i Nadal.

Equip de correctors: Xavier Gutierrez.

Equip comercial: Ramon Agulló i Teixidor.

Impression: Xerox's Document Center 220 ST d'ETH DIARI
en Vielha. Tirada: 1000 exemplars.

ETH DIARI**HUELHETON DE SOSCRIPCION**

➔ **TELF. 619 29 41 59**

Telefon 973 641772

ADREÇA: Carrèr Doctor Manèl Vidal. Locau 5, darrèr der edifici.
25530 VIELHA

NÒM E COGNÒMS _____

DOMICILI _____

FAX _____ TELEFON _____

CP _____ POBLACION _____

PAÍS _____

Senhalatz tamb ua (x) era modalitat de pagament que vos estimatz:

 Recebut per banc o Caisha d'estauvis

 Chèc adjunt

Banc / Caisha _____ Domicili dera agència _____ Poblacion dera agència _____

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Còdi Banc Còdi Agénc D.C. Num. compde o libreta

— / — / —
Data

Signatura

Prètz: 19.720 ptes IVA includit.
Includís: Soscripcion annau (diari, mès 5 especiaus).
Distribucion en casa o recuelhuda en quiosc.
Dehòra dera Val d'Aran
Enviament per corrèu: 7.400 ptes.